Valiokunnan mietintö VaVM 30/2016 vp─ HE 135/2016 vp

Valtiovarainvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2017 tuloveroasteikkolaiksi sekä laiksi tuloverolain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2017 tuloveroasteikkolaiksi sekä laiksi tuloverolain muuttamisesta (HE 135/2016 vp): Asia on saapunut valtiovarainvaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Eduskunta-aloitteet

Esityksen yhteydessä valiokunta on käsitellyt seuraavat aloitteet:
- Lakialoite LA 21/2016 vp Tytti Tuppurainen sd Lakialoite laiksi tuloverolain 127 a §:n muuttamiseksi
- Lakialoite LA 62/2016 vp Stefan Wallin r ym. Lakialoite laiksi tuloverolain 95 §:n ja elinkeinotulon verottamisesta
- Lakialoite LA 76/2016 vp Touko Aalto vihr ym. Lakialoite laiksi tuloverolain 106 §:n muuttamisesta
- Lakialoite LA 77/2016 vp Touko Aalto vihr ym. Lakialoite laiksi tuloverolain 125 §:n muuttamisesta

Lausunto

Asiasta on annettu seuraava lausunto:
- perustuslakivaliokunta PeVL 53/2016 vp

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaosto on kuullut:
- neuvotteleva virkamies Timo Annala, valtiovarainministeriö
- finanssisihteeri Filip Kjellberg, valtiovarainministeriö
- ylitarkastaja Pertti Nieminen, valtiovarainministeriö
- johtava asiantuntija Kari Aaltonen, Verohallinto

Valmis
5.1

- veroasiantuntija Jukka Hakola, Suomen Kuntaliitto
- lakimies Vesa Vuorenkoski, Akava ry
- verolakimies Mona Redsven, Finanssialan Keskusliitto ry
- ekonomisti Helena Pentti, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- johtaja Jukka Ihanus, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
- pääekonomisti Mikael Kirkko-Jaakkola, Veronmaksajain Keskusliitto ry

HALLITUKSEN ESITYS JA EDUSKUNTA-ALOITTEET

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi vuoden 2017 tuloveroasteikkolaki. Ehdotettu laki sisältää valtionverotuksessa sovellettavan progressiivisen ansiotulon tuloveroasteikon. Asteikon tulorajoja korotettaisiin noin 1,1 prosentilla. Lisäksi alimman tuloluokan marginaaliveroprosenttia alennettaisiin 6,5 prosentista 6,25 prosenttiin ja ylimmän tuloluokan marginaaliveroprosenttia alennettaisiin 31,75 prosentista 31,5 prosenttiin.

Tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työtulovähennyksen enimmäismäärää sekä kertymä- ja poistumaprosenttia samoin kuin kunnallisverotuksen perusvähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin. Tulonhankkimisvähennystä korotettaisiin. Sekä kunnallisverotuksen että valtionverotuksen eläketulovähennystä kasvatettaisiin ja eläketulon lisäveroa alennettaisiin. Kotitalousvähennyksen korvausprosentteja ehdotetaan korotettavaksi. Lisäksi tuloverolakia täsmennettäisiin siten, että työtapaturma- ja ammattitautilaissa tarkoitettu haittaraha säädettäisiin verovapaaksi vakuutuskorvaukseksi. Lisäksi kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain mukainen vastaanottoraha ja käyttöraha säädettäisiin verovapaaksi etuudeksi. Työnantajan entiselle työntekijälleen kuuden kuukauden ajan työsuhteen päättymisen jälkeen järjestämä terveydenhuolto säädettäisiin myös verovapaaksi tuloksi.

Vapaaehtoisiin lisäeläkejärjestelyihin liittyviä vanhuuseläkeikiä ehdotetaan tarkistettavaksi vuoden 2017 alusta voimaan tulevien työeläkelain muutosten johdosta.

Esitys liittyy valtion vuoden 2017 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan vuoden 2017 alusta.

Tuloverolain muutoksia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2017 toimitettavassa verotuksessa. Kollektiivisen lisäeläketurvan maksuja koskevaa muutosta sovelletaan, jos verovelvollinen on tullut työnantajan järjestämän lisäeläketurvan piiriin vuoden 2013 alusta tai sen jälkeen.

Lakialoitteet

Lakialoitteessa LA 21/2016 vp ehdotetaan kotitalousvähennyksen laajentamista myös asuntoosakeyhtiön perusparannuskustannuksiin.

Lakialoitteen LA 62/2016 vp tarkoituksena on lisätä verotulotuottoja rajoittamalla työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähennysoikeutta.

Lakialoitteessa LA 76/2016 vp ehdotetaan köyhyyden vähentämiseksi ja tuloerojen kaventamiseksi kunnallisverotuksen perusvähennyksen enimmäismäärän korottamista 3 400 euroon nykyisestä 3 020 eurosta ja poistumaprosentin alentamista 15 prosenttiin nykyisestä 18 prosentista.

Lakialoitteessa LA 77/2016 vp ehdotetaan verokevennysten kohdentamiseksi pieni- ja keskituloisille työtulovähennyksen prosenttiosuuden korottamista 12 prosenttiin nykyisestä 11,8 prosentista ja enimmäismäärän korottamista 1 480 euroon nykyisestä 1 260 eurosta sekä poistumaprosentin korottamista 1,60 prosenttiin nykyisestä 1,46 prosentista.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä teknisin muutoksin.

Esitys sisältää ehdotuksen ensi vuoden tuloveroasteikkolaiksi ja joukon henkilöverotukseen kohdistuvia tuloverolain muutoksia sekä kotitalousvähennyksen korvausasteen korottamisen ja työntekijän työterveyshuollon verovapauden jatkamisen kuudella kuukaudella työvelvoitteen lakkaamisesta. Lisäksi esitys pitää sisällään nykyistä verotuskäytäntöä vahvistavat muutokset verovapaisiin tuloihin ja työeläkelain muutosten aiheuttamat teknisluontoiset tarkistukset vapaaehtoisten lisäeläkkeiden maksujen vähennyskelpoisuuden edellytyksistä. Viimeksi mainitut tekniset muutokset ovat asianmukaisia, eikä valiokunnalla ole huomautettavaa niistä. Seuraavassa käsitellään muilta osin mainittuja lakiehdotuksia.

Veroperustemuutokset

Pääministeri Sipilän hallituksen ohjelman veropolitiikka tähtää kasvun, yrittäjyyden ja työllisyyden vahvistamiseen. Hallitusohjelmassa on sekä verotusta kiristäviä että verotusta keventäviä toimenpiteitä. Vuonna 2017 hallituksen finanssipolitiikan liikkumavaraa rajoittavat edelleen hidas talouskasvu ja julkisen talouden alijäämä.

Tässä esityksessä ehdotettavat muutokset veroperusteisiin pohjautuvat pääministeri Sipilän hallituksen ohjelman veropoliittisiin linjauksiin, hallituksen linjauksiin liittyen kilpailukykysopimusta koskevaan neuvottelutulokseen sekä syksyn 2016 budjettiriihessä tehtyihin päätöksiin.

Nyt ehdotettujen muutosten arvioidaan vähentävän verotuloja kaikkiaan noin 772 milj. eurolla, mistä kuntien osuus 355 milj. euroa on sovittu kompensoitavaksi täysimääräisesti. Ehdotusten pääpaino on työn verotuksen kevennyksissä, minkä lisäksi esitys sisältää kilpailukykysopimukseen liittyen myös eläketulon veronkevennyksiä yhteensä noin 137 milj. eurolla.

Valiokunta pitää käytettävissä olevaa veronkevennysvaraa yleisesti hyvin kohdennettuna sekä veroasteikkoon ja tuloverolakiin ehdotettuja muutoksia perusteltuina. Selvästi tuntuvin muutos on työtulovähennyksen enimmäismäärän korotus 1 260 eurosta 1 420 euroon. Sen lisäksi vähennyksen kertymä- ja poistumaprosentteja ehdotetaan muutettavaksi niin, että vähennys kohdistuu

nykyistä selvemmin pieni- ja keskituloisille. Valiokunta pitää tätä yleisen ostovoiman kannalta hyvänä ratkaisuna. Kaikkiin tuloluokkiin tehtävää asteikkotarkistusta ja tulonhankkimisvähennykseen tehtävää muutosta voidaan pitää myös mittavana. Asteikkoon tehtävät muutokset suosivat keski- ja hyvätuloisia, kun taas tulonhankkimisvähennyksen muutos suosii pieni- ja keskituloisia. Kunnallisverotuksen perusvähennys keventää erityisesti pienituloisten verotusta. Verotus kevenee kaikissa tulodesiileissä hieman, ja vaikutus on suhteellisesti suurin tulodesiileissä 5—9. Esityksen ei arvioida vaikuttavan tuloeroihin.

Edellä mainittujen veroperustemuutosten lisäksi on otettava huomioon vuonna 2016 tehty päätös siitä, että solidaarisuusveron alaraja on laskettu määräaikaisesti kahdeksi vuodeksi 90 000 eurosta 73 100 euroon. Näin ollen aiemmin tehty päätös näyttäytyy tuloveroasteikon ylimmässä tuloluokassa vielä vuonna 2017. Alkuperäisenä tarkoituksena on ollut, että solidaarisuusveron alaraja palautusi 90 000 euron tasolle vuoden 2018 alusta ja säilytettäisiin siinä vaalikauden loppuun saakka.

Valiokunta pitää solidaarisuusveron voimassaoloa nykyisessä taloudellisessa tilanteessa perusteltuna. Se siirtää verorasitusta ylimpään tulodesiiliin ja on linjassa yleisen veronmaksukykyperiaatteen kanssa. Valiokunta uudistaa kuitenkin aiemman toteamuksensa, jonka mukaan kiristys kohdistuu osaavimman ja kansainvälisesti liikkuvimman työvoiman työn verotukseen. Ylimpien ansiotulojen veroaste tulisi sen vuoksi voida säilyttää kohtuullisena.

Eräät yksittäiset muutosehdotukset

Kotitalousvähennys. Kotitalousvähennystä parannetaan korvausastetta korottamalla. Esityksen yhtenä tarkoituksena on kannustaa ikäihmisiä hankkimaan hoiva- ja hoitopalveluita ja edistää näin kotona asumista. Esityksen johdosta kotitalousvähennyksen 2 400 euron enimmäismäärä tulee hyödynnetyksi entistä pienemmillä kustannuksilla. Kotitalousvähennykseen oikeuttavat hoito- ja hoivapalvelut ovat jo nykyisellään varsin laajat, ja vähennyksen omavastuuta voidaan pitää varsin kohtuullisena huomioiden vähennyksestä aiheutuva hallinnollinen haitta. Valiokunta pitää näistä syistä esitystä tarkoituksenmukaisena ja perusteltuna. Valiokunta ehdottaa kuitenkin säännökseen teknistä täsmennystä, ja sosiaaliturvamaksu korvattaisiin sairausvakuutusmaksulla.

Työterveyshuolto. Työterveyshuoltolakiin tehtävien muutosten johdosta työnantajan entiselle työntekijälleen järjestämästä terveydenhuollosta syntynyt etu säädetään verovapaaksi tuloksi. Muutos liittyy hallituksen linjauksiin liittyen kilpailukykysopimusta koskevaa neuvottelutulosta, mutta verovapaus toteutetaan sekä irtisanotuille että itse irtisanoutuneille työntekijöille. Valiokunta pitää yhdenmukaista kohtelua perusteltuna.

Muut muutokset. Työtapaturma- ja ammattitautilain mukainen haittaraha sekä kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain mukainen vastaanotto- ja käyttöraha säädetään verotuskäytännön mukaisesti verovapaaksi. Samassa yhteydessä valiokunta tekee tarvittavat muutokset muun lainsäädännön muutosten johdosta.

Eläketulon lisävero

Valiokunta käsittelee vielä lopuksi erillisenä kohtana eläketulon lisäveron perustuslainmukaisuutta. Perustuslakivaliokunta on antanut asiasta lausunnon PeVL 53/2016 vp. Lausunnon mukaan lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä. Samoin korkein hallinto-oikeus on 15.11.2016 antamassaan vuosikirjapäätöksessä katsonut, ettei eläketulon lisäveroa koskevan tuloverolain 124 §:n 1 ja 4 momentin soveltaminen esillä olleessa asiassa ollut perustuslain 106 §:ssä tarkoitetulla tavalla ilmeisessä ristiriidassa perustuslain ja erityisesti sen 6 §:n 2 momenttiin sisältyvän ikään perustuvan syrjinnän kiellon kanssa (KHO 2016:180).

Säännös eläketulon lisäverosta tuli voimaan vuoden 2013 alusta. Sen ensisijaisena tarkoituksena oli kerätä verotuloja niiltä, joiden veronmaksukyky on korkealla tasolla. Lisäksi tarkoituksena oli kaventaa eläketulon ja palkkatulon veroasteiden eroa ja näin parantaa ikääntyneiden kannustimia työelämässä jatkamiseen. Tuloverolain säännös säädettiin tuolloin ilman perustuslakivaliokunnan arviointia.

Perustuslakivaliokunta toteaa lausunnossaan, että verotusta koskevaa lainsäädäntöä ei voida pitää valtiosääntöoikeudellisesti sellaisena erityisenä julkisen vallan käytön muotona, jonka alueella perusoikeudet ja perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuusperiaate eivät tule sovellettaviksi. Kokoavasti voidaan kuitenkin todeta, että yhdenvertaisuusperiaatteesta ei ole johdettu tiukkoja rajoja lainsäätäjän harkinnalle pyrittäessä kulloisenkin yhteiskuntakehityksen vaatimaan sääntelyyn verolainsäädännön keinoin. Perustuslakivaliokunta on ottanut lausunnossaan huomioon verotuksen erityispiirteet, joissa on tyypillistä, että eri tulolähteitä sekä tulo- ja omaisuuslajeja kohdellaan eri tavoin ja menojen vähennyskelpoisuus on säännelty erikseen ja se poikkeaa eri tilanteissa. Valiokunta tuo esille myös sen, kuinka verotusta on perinteisesti käytetty fiskaalisten tavoitteiden lisäksi yhteiskunnallisten tavoitteiden toteuttamisen välineenä.

Perustuslakivaliokunnan mielestä hallituksen esityksessä mainittuja ihmisten välisten tuloerojen tasaamista ja heidän kannustamistaan työnteon jatkamiseen eläkkeelle jäämisen sijasta voidaan sinänsä pitää hyväksyttävinä verolainsäädännön tavoitteina.

Oikeasuhtaisuusvaatimuksen kannalta perustuslakivaliokunta toteaa, että tietyn veron kohdistaminen yksinomaan eläketuloon voisi merkitä yhdenvertaisuuden loukkausta vain, jos se samalla saattaa eläkkeen saajat merkittävästi heikompaan asemaan. Hallituksen esityksessä tehdyt vertailut palkansaajien ja eläkkeensaajien kokonaisverorasituksen osalta osoittavat valiokunnan mielestä sen, etteivät eläkkeensaajat ole verotuksen kokonaisuuden kannalta yleisesti palkansaajia heikommassa asemassa.

Perustuslakivaliokunta toteaa, että ehdotukselle on esitetty hyväksyttävä peruste eikä ehdotus aiheuta tietyn ryhmän asettamista merkittävästi muita heikompaan asemaan. Ehdotettu säännös eläketulon lisäverosta ei siten muodostu perustuslain 6 §:ssä säädetyn yleisen yhdenvertaisuuden taikka syrjinnän kiellon vastaiseksi.

Eduskunta-aloitteet

Valiokunta ehdottaa, että lakialoitteet LA 21/2016 vp, LA 62/2016 vp, LA 76/2016 vp ja LA 77/2016 vp hylätään.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Valtiovarainvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 135/2016 vp sisältyvän 1. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 135/2016 vp sisältyvän 2. lakiehdotuksen.

Eduskunta hylkää lakialoitteisiin LA 21/2016 vp, LA 62/2016 vp, LA 76/2016 vp ja LA 77/2016 vp sisältyvät lakiehdotukset.

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Vuoden 2017 tuloveroasteikkolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vuodelta 2017 toimitettavassa verotuksessa määrätään tuloverolain (1535/1992) perusteella valtiolle ansiotulosta suoritettava tulovero progressiivisen tuloveroasteikon mukaan seuraavasti:

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
16 900—25 300	8,00	6,25
25 300—41 200	533,00	17,50
41 200—73 100	3 315,50	21,50
73 100—	10 174,00	31,50

Tämä laki tulee voimaan päivänä 2 § kuuta 20 .

2.

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tuloverolain (1535/1992) 54 d §:n 2 momentti, 80 §:n 9 kohta, 92 §:n 26 kohta, 95 §:n 1 momentin 1 kohta, 96 a §:n 1 momentti, 100 §:n 2 ja 3 momentti, 101 §:n 2 momentti, 106 §, 124 §:n 4 momentti, 125 §:n 2 momentti ja 127 b §,

sellaisina kuin ne ovat, 54 d §:n 2 momentti ja 96 a §:n 1 momentti laissa 792/2012, 80 §:n 9 kohta laissa 366/2009, 92 §:n 26 kohta laissa 1246/2013, 95 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 1065/2003, 100 §:n 2 ja 3 momentti laissa 1410/2010, 101 §:n 2 momentti laissa 1086/2014, 106 § ja 125 §:n 2 momentti laissa 1546/2015 sekä 124 §:n 4 momentti ja 127 b § laissa 785/2012, sekä

lisätään 69 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1086/2000, 561/2004 ja 946/2008, uusi 6 momentti, 80 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1389/1995, 896/2001, 337/2007, 366/2009 ja 1235/2013 uusi 10 kohta ja 92 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1360/2002, 1273/2004, 528/2005, 770/2005, 1128/2005, 946/2008, 929/2012 ja 1246/2013, uusi 27 kohta seuraavasti:

54 d §

Vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen ja pitkäaikaissäästämissopimuksen maksut

— —

Vähennyskelpoisuuden edellytyksenä on, että sopimuksen mukaan:

1) vakuutusta ei voida takaisinostaa eikä säästömäärää nostaa 2 kohdassa mainittua ajankohtaa aiemmin muilla vakuutetun tai pitkäaikaissäästämissopimuksen mukaan varoihin oikeutetun olosuhteisiin liittyvillä perusteilla kuin näiden vähintään vuoden kestäneen työttömyyden tai pysyvän työkyvyttömyyden tai osatyökyvyttömyyden, puolison kuoleman tai avioeron perusteella; ja

2) vanhuuseläkettä aletaan maksaa vakuutetulle tai pitkäaikaissäästämissopimukseen perustuvia suorituksia varoihin oikeutetulle aikaisintaan hänen saavutettuaan syntymävuotensa ja sopimuksen tekoajan perusteella alla olevan taulukon mukaan määräytyvän iän;

a) sopimus on tehty ennen 1 päivää tammikuuta 2013

syntymävuosi	eläkeikä, vuotta
1957 tai aiemmin	63
1958—1961	64
1962—1972	65
1973—1984	66
1985—1997	67
1998 tai myöhemmin	68

b) sopimus on tehty 1 päivänä tammikuuta 2013 tai sen jälkeen

syntymävuosi	eläkeikä, vuotta
1957 tai aiemmin	68
1958—1961	69
1962 tai myöhemmin	70

— —

69 §

Tavanomainen henkilökuntaetu

— —

Veronalaista tuloa ei synny, jos työnantaja tarjoaa entiselle työntekijälleen edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua etua kuuden kuukauden aikana työsuhteen päättymisen jälkeen.

80 §

Verovapaat vakuutus- ja vahingonkorvaukset

Veronalaisia korvauksia eivät ole:

— —

9) oikeudenkäynnin viivästymisen hyvittämisestä annetussa laissa (362/2009) tarkoitettu hyvitys ja kulujen korvaus eikä kansainvälisen ihmisoikeussopimuksen valvontaelimen Suomen valtion maksettavaksi määräämä hyvitys ja kulujen korvaus, ellei hyvitys tai korvaus ole tullut veronalaisen tulon sijaan;

10) työtapaturma- ja ammattitautilain~~ssa~~ (459/2015)~~, 11 luvussa tarkoitettu~~maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilaissa (873/2015) ja urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetussa laissa (276/2009) tarkoitettu~~ haittaraha.

92 §

Verovapaat sosiaalietuudet

Veronalaista tuloa eivät ole:

— —

26) Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun lain (1121/2008) mukainen upseerin virkaan vaadittavaa tutkintoa ja sotilasammatillisia opintoja suorittavan opiskelijan sekä rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain (577/2005) mukainen rajavartijan peruskurssia suorittavan opiskelijan saama maksuton ylläpito, päiväraha, matkustamiskustannusten korvaus sekä muu vastaava opintososiaalinen etuus sekä vaativien palveluolosuhteiden perusteella maksettava korvaus;

27) kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain (746/2011) mukainen vastaanottoraha ja käyttöraha.

95 §

Tulonhankkimisvähennys

Verovelvollinen saa vähentää palkkatulostaan:

1) tulonhankkimisvähennyksenä 750 euroa, kuitenkin enintään palkkatulon määrän;

— —

96 a §

Kollektiivisen lisäeläketurvan maksut

Verovelvollisella on oikeus vähentää puhtaasta ansiotulostaan eläkesäätiössä, eläkekassassa tai vakuutusyhtiössä kollektiivisesti järjestetystä lisäeläketurvasta suorittamiansa maksuja 5 prosenttia eläketurvan järjestäneen työnantajan verovelvolliselle verovuonna maksaman palkan määrästä, kuitenkin enintään 5 000 euroa vuodessa. Maksut eivät ole vähennyskelpoisia siltä osin kuin niiden määrä ylittää työnantajan lisäeläketurvasta maksaman määrän. Vähennyskelpoisuuden edellytyksenä on lisäksi, että eläkettä aletaan vanhuuseläkkeenä maksaa aikaisintaan vakuutetun täytettyä 54 d §:n 2 momentin 2 kohdan b-alakohdassa säädetyn iän.

— —

100 §

Valtionverotuksen eläketulovähennys

— —

Täyden eläketulovähennyksen määrä lasketaan siten, että luvulla 3,81 kerrotun täyden kansaneläkkeen määrästä vähennetään progressiivisen tuloveroasteikon alimman verotettavan tulon määrä ja jäännös pyöristetään seuraavaan täyteen kymmenen euron määrään.

Eläketulovähennys ei kuitenkaan voi olla eläketulon määrää suurempi. Jos verovelvollisen puhdas ansiotulo on suurempi kuin täyden eläketulovähennyksen määrä, eläketulovähennystä pienennetään 38 prosentilla määrästä, jolla puhdas ansiotulo ylittää täyden eläketulovähennyksen määrän.

— —

101 §

Kunnallisverotuksen eläketulovähennys

— —

Täyden eläketulovähennyksen määrä lasketaan siten, että luvulla 1,393 kerrotun täyden kansaneläkkeen määrästä vähennetään 1 480 euroa ja jäännös pyöristetään seuraavaan täyteen kymmenen euron määrään. Eläketulovähennys ei kuitenkaan voi olla eläketulon määrää suurempi. Jos verovelvollisen puhdas ansiotulo ylittää täyden eläketulovähennyksen määrän, eläketulovähennystä pienennetään 51 prosentilla ylimenevän osan määrästä.

— —

106 §

Kunnallisverotuksen perusvähennys

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 3 060 euron määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan

ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 18 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

124 §

Veron määräytyminen

— —

Luonnollisen henkilön on suoritettava eläketulon lisäveroa 5,85 prosenttia siltä osin kuin eläketulo vähennettynä eläketulovähennyksen määrällä ylittää 47 000 euroa. Eläketulon lisäveroon sovelletaan, mitä ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta tässä tai muussa laissa säädetään.

— —

125 §

Työtulovähennys

— —

Vähennys on 12 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 1 420 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 1,51 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

127 b §

Kotitalousvähennyksen peruste

Verovelvollinen saa vähentää:

1) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä maksamansa työnantajan ~~sosiaaliturvamaksun~~sairausvakuutusmaksun, pakollisen työeläkemaksun, tapaturmavakuutusmaksun, työttömyysvakuutusmaksun ja ryhmähenkivakuutusmaksun sekä lisäksi 20 prosenttia maksamastaan palkasta;

2) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä ennakkoperintälain (1118/1996) 25 §:ssä tarkoitetulle ennakkoperintärekisteriin merkitylle tuloveronalaista toimintaa harjoittavalle maksetusta työkorvauksesta 50 prosenttia; vastaava vähennys voidaan tehdä myös toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tehdystä työstä maksetusta työkorvauksesta, jos verovelvollinen osoittaa, ettei suorituksen saajalla ole ennakkoperintälain 26 §:ssä tarkoitettuja laiminlyöntejä;

3) tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä tämän lain 22 §:ssä tarkoitetulle yleishyödylliselle yhteisölle maksetusta työkorvauksesta 50 prosenttia.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2017 toimitettavassa verotuksessa.

Lain 96 a §:ää sovelletaan, jos verovelvollinen on tullut työnantajan järjestämän lisäeläketurvan piiriin 1 päivänä tammikuuta 2013 tai sen jälkeen.

Helsingissä 29.11.2016

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Timo Kalli kesk
varapuheenjohtaja Ville Vähämäki ps
jäsen Touko Aalto vihr
jäsen Toimi Kankaanniemi ps (osittain)
jäsen Krista Kiuru sd
jäsen Esko Kiviranta kesk
jäsen Elina Lepomäki kok
jäsen Mika Lintilä kesk
jäsen Outi Mäkelä kok
jäsen Hanna Mäntylä ps
jäsen Mats Nylund r (osittain)
jäsen Antti Rantakangas kesk
jäsen Markku Rossi kesk (osittain)
jäsen Sari Sarkomaa kok
jäsen Sami Savio ps
jäsen Maria Tolppanen sd
jäsen Kari Uotila vas
jäsen Pia Viitanen sd
varajäsen Timo Harakka sd
varajäsen Lasse Hautala kesk
varajäsen Pauli Kiuru kok
varajäsen Peter Östman kd (osittain)

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ilkka Lahti

VASTALAUSE 1 /sd

Perustelut

Julkista taloutta pitää tasapainottaa, mutta oikeudenmukaisesti ja kasvua vaarantamatta. Sosialidemokraatit esittävät tuloveroasteikkolakiin muutoksia, jotka ovat oikeudenmukaisia ja tukevat työllisyyttä ja kasvua. Pohjoismaisen hyvinvointiyhteiskunnan rahoittamiseksi veropohjaa on laajennettava ja finanssialalta edellytettävä nykyistä merkittävämpää osuutta. On kestämätöntä, että hallitus ei pyri tasapainottamaan julkista taloutta sekä Suomen kansainvälisesti vertaillen vinoutunutta verorakennetta puuttumalla omistuksen verotukseen.

Työn verotusta on syytä alentaa, jotta pieni- ja keskituloisten perheiden ostovoima lisääntyy. Palkkaveron alennus motivoi myös maltillisiin palkkaratkaisuihin, joita Suomi tarvitsee selvitäkseen hitaan kasvun ajasta. On vaikea ymmärtää, miksi hallitus haluaa yhä uusilla työelämän heikentämiseen tähtäävillä aloitteillaan ehdoin tahdoin vaarantaa työmarkkinasopua.

Hallituksen veropolitiikka tuo eniten euroja käteen suurituloisimmille, samalla kun pienituloisimpien eläkeläisten ostovoima heikkenee. Kilpailukykysopimuksen vaikutuksia tasattiin eri tulotasoille, mutta kun kaikki saavat prosentuaalisesti saman veronalennuksen, ei tuloveron alennuksia ole nimenomaan suunnattu pieni- ja keskituloisille. On harhaanjohtavaa väittää, että veroratkaisu pyrkisi erityisesti madaltamaan työn vastaanottamisen kynnystä, kun työtulovähennys ulottuu jopa 127 000 euroa vuodessa ansaitseviin. Sosialidemokraattien malli takaa pieni- ja keskituloiselle palkansaajille enemmän käteen jäävää tuloa, mutta myös suurituloisia ja pääomatulojen saajia vaaditaan osallistumaan talkoisiin.

Toisin kuin hallitus, sosialidemokraatit pitävät kiinni lupauksestaan, ettei eläkeläisiä veroteta kireämmin kuin palkansaajia. Kiky-sopimuksesta johtuvia veronalennuksia ulotettiin myös eläkeläisiin, mutta kyseessä on silmänkääntötemppu: vuonna 2016 aiheutettu veroero jäi yhä voimaan. Sosialidemokraattien tasapuolinen veromalli antaa eläkeläisille huomattavan hyödyn — keskituloisesta työeläkkeestä jää vuodessa 150 euroa enemmän käteen.

Varakkaat hyötyvät aina eniten Sipilän hallituksen veropolitiikasta, joka lisää eriarvoisuutta. Tuloveroratkaisujen ohella hallitus tarjoilee kolme verohuojennusta, jotka paitsi ovat eriarvoistavia myös monimutkaistavat verojärjestelmää entisestään. Perintö- ja lahjaveron tuntuva alennus hyödyttää euromääräisesti eniten suuria perintöjä ja lahjoja saavia, mutta ei helpota väitetyllä tavalla yritysten jatkamista perheen sisällä. Yrittäjävähennys tuo pienyrittäjien käytettävissä oleviin tuloihin enintään kymppejä, mutta varakkaimmille ammatinharjoittajille jopa kymmenien tuhansien eurojen vastikkeettoman hyödyn. Metsälahjavähennys on lahjoitus metsänomistajille tilanteessa, jossa puun kysyntä on muutenkin korkealla. Nämä kolme lakiesitystä aiheuttavat yhteensä vuosittain lähes 200 miljoonan euron verotuottojen menetyksen, mutta niistä yhdenkään ei edes esitetä saavan aikaan työllisyyden ja kasvun havaittavaa lisäystä.

Sosialidemokraattien vaihtoehto on oikeudenmukaisempi. Työn verotusta kevennetään pieni- ja keskituloisilta samaan aikaan, kun omistuksen verotusta nostetaan kohtuudella. Pienituloisilta ei

leikata, vaan perusvähennystä korotetaan. Voittajina on 95 prosenttia suomalaisista, kun palkasta ja eläkkeestä jää enemmän käteen kuin hallituksen veroratkaisuissa.

1.1 Ansiotulojen verotus

1.1.1 Ansiotulojen veroasteikko

Hallituksen vuoden 2016 progressiivista ansiotulon tuloveroasteikkoa lievennettiin korottamalla asteikon tulorajoja 1,2 prosentilla vuoteen 2015 verrattuna. Lisäksi asteikkoa kiristettiin alentamalla ylimmän tuloluokan tulorajaa 90 000 eurosta 72 300 euroon. Tämä tarkoitti kahden ylimmän tuloluokan yhdistämistä.

Sosialidemokraatit pitävät vuoden 2015 ylimmät veroluokat voimassa, jolloin yli 90 000 euroa ansaitsevien ns. solidaarisuusvero on edelleen kaksi prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisen tuloluokan (31,75 % alkaen 72 300 euron vuosituloista). Yli 90 0000 euroa vuodessa ansaitsevien veroprosentti olisi 33,75.

1.1.2 Kunnallisverotuksen perusvähennys

Kunnallisverotuksen perusvähennyksestä säädetään tuloverolain 106 §:ssä. Sosialidemokraatit katsovat, että verotuksen oikeudenmukaisen kohdistuman kannalta perusvähennyksen on oltava nykyistä tasoa ja hallituksen esitystä korkeampi.

Esitämme vuoden 2017 perusvähennyksen suuruudeksi 3 260 euroa. Jos puhtaan ansiotulon määrä muiden vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 18 prosentilla yli menevän tulon määrästä. Perusvähennyksen 200 euron ylärajan korotuksella parannetaan kaikkein pienituloisimpien ostovoimaa.

Pienituloisten kansalaisten asemaa parantaa myös se, että SDP peruisi kaikki Kela-indeksiin sidottujen etuuksien leikkaukset työttömyyspäivärahoihin, toimeentulotukeen, vähimmäispäivärahoihin ja asumistukiin. Indeksileikkausten peruutusten kustannus on 88 miljoonaa euroa, mutta samalla vähennetään toimeentulotuen tarvetta peräti 34 miljoonalla eurolla.

Perusvähennyksen vaikutus ulottuu päivärahatulonsaajalla noin 21 371 euron vuosituloille, palkkatulonsaajalla noin 27 576 euron vuosituloille ja eläketulonsaajalla noin 23 510 euron vuosituloille asti. Näin tehtynä perusvähennys lisää kaikkein pienituloisimpien, mm. työttömien, käteen jäävää tuloa enemmän kuin hallituksen esitys. Kun samaan aikaan peruutetaan vähäosaisiin suunnattuja leikkauksia, varmistetaan, että ketään ei syrjäytetä ehdoin tahdoin yhteiskunnan ulkopuolelle.

1.1.3 Työtulovähennys

Työn verottaminen on Suomessa verraten kireää, joten sen huojentaminen työtulovähennystä korottamalla on perusteltua.

Sosialidemokraattien työtulovähennysmalli huomioi hallituksen esitystä paremmin keskituloisia suomalaisia, kun vähennyksen tulojen yläraja nousee 40 000 euroon. Vastaavasti vaihtoehtomme ei ole yhtä edullinen suurituloisille kuin hallituksen malli, koska poistumisprosentti on 2,4 prosenttia. Kun puhdas ansiotulo ylittää 99 916 euroa vuodessa, työtulovähennystä ei enää myönnetä. Hallituksen mallissa työtulovähennys vaikuttaa lähes 120 000 euron vuosituloihin saakka.

Sosialidemokraatit toteuttavat työtulovähennyksen oikeudenmukaisemmin kuin hallitus. Kun mukaan lasketaan TyEL-maksun alennus, pieni- ja keskituloisen palkansaajan käteen jää 100—200 euroa enemmän kuin hallituksen esityksessä. Pienituloinen työntekijä hyötyisi prosentuaalisesti eniten, keskipalkkaiselle työntekijälle jää käteen eniten euroja. Yli 70 000 euroa ansaitsevalle SDP:n malli ei ole enää yhtä avokätinen kuin hallituksen esitys. Vaikka 95 prosenttia palkansaajista hyötyy, SDP:n työtulovähennysmalli säästää valtion ja kuntien verotuloja 8 miljoonaa euroa.

1.1.4 Eläketulovähennykset

Sosialidemokraattien esittämä eläketulovähennys on hallituksen esitystä oikeudenmukaisempi samalla periaatteella kuin palkansaajien osalta: 95 prosenttia eläkkeensaajista saa 100—200 euroa enemmän käteen vuodessa. Keskimääräisen työeläkkeen saaja (1 600 euroa/kk) hyötyy 160 euroa vuodessa.

Parantaisimme erityisesti pienituloisten eläkeläisten asemaa peruuttamalla kaikki hallituksen indeksileikkaukset kansaneläkkeeseen ja takuueläkkeeseen sekä Kela-indeksiin sidottuihin muihin etuuksiin, ml. eläkeläisten asumistukeen. Eläkkeisiin tehdään lainmukainen korotus. Kun huolehditaan eläkeläisten ostovoimasta, merkittävä osa tuosta summasta palautuu palveluiden lisääntyvänä kulutuksena kansantalouden hyväksi.

Valtionverotuksessa eläketulovähennyksen alenemiskerroin on meidän mallissamme 42 prosenttia ja laskentakerroin 3,9 prosenttia. Kunnallisverotuksessa alenemiskerroin on 48 prosenttia ja laskentakerroin 1,38 prosenttia. Kaikkein pienituloisimpien ostovoimaa parannetaan nostamalla perusvähennyksen ylärajaa 200 eurolla.

Eläkekorotusten ja veronalennusten yhteisvaikutus valtion ja kuntien menoihin on yhteensä 102 miljoonaa euroa.

1.2 Kotitalousvähennys

Hallitus esittää kotitalousvähennykseen entistä edullisempia ehtoja, jotka maksavat valtiolle 33 miljoonaa euroa, mutta eivät lisää työn määrää. Suurempi korvaus samasta työstä valuu palvelun hintaan. Me tarjoamme hallitusta paremman vaihtoehdon kotitalousvähennyksen kehittämiseksi.

Koska kotitalousvähennyksen kokonaisuudessa myös TVL 127 a § kuuluu valiokunnan harkintavaltaan, esitämme hallituksen esityksen sijaan 100 euron omavastuun poistoa, jota Veronmaksajien Keskusliitto on esittänyt. Se hyödyttää jokaista nykyistä vähennyksen saajaa ja antaa nykyistä pienituloisemmille ihmisille mahdollisuuden käyttää vähennystä.

Veronmaksajien Keskusliitto arvioi, että omavastuun poiston kustannus ja uusien käyttäjien mukaantulo lisäisi kotitalousvähennyksen kustannuksia 50 miljoonaa euroa vuodessa. Kun enimmäisvähennystä lasketaan samat 100 euroa, jotta nykyisten käyttäjien edut säilyvät ennallaan, voidaan Verohallinnon ja VATT:n aineistojen pohjalta arvioida säästettävän kolmasosa omavastuun poiston kustannuksista.

Näin ollen TVL 127 a §:n muutoksilla korvataan 127 b §:n muutos. Kotitalousvähennyksen muutoksella ei ole vaikutusta hallituksen esityksen loppusummaan. Verohallinnon kehittyneet tekniset edellytykset eivät aseta estettä entistä reilummalle kotitalousvähennykselle.

Esitämme valmisteltavaksi myös kotitalousvähennyksen ulottamista kerrostalo- ja rivitaloasukkaisiin nykyistä oikeudenmukaisemmin. Kotitalousvähennystä pitää voida saada asunto-osakeyhtiön osakkaan rahoitusvastuulla toteutettaviin remontteihin. Yksinkertainen malli perustuu siihen. että asunto-osakeyhtiö antaa todistuksen, että osakas on maksanut rahoitusvastuullaan olevan toteutuneen remontin.

1.3 Pääomatulovero

Omaisuuden verotus on Suomessa kansainvälisesti vertailtuna keveää. Toisaalta nykyisessä taloustilanteessa vaaditaan kaikkia kantamaan vastuuta. Hallitus ei kuitenkaan edellytä hyvässä asemassa olevilta kansalaisilta läheskään samanlaista panosta kuin heikoimmassa asemassa olevilta. Oikeudenmukaisuussyistä myös pääomatulojen saajien on syytä osallistua talkoisiin kohtuullisessa määrin, kunnes taloudellinen tilanne antaa myöten verotuksen mahdolliselle huojentamiselle.

On otettava huomioon, että pääomatulot ovat merkittävä osa yrittäjien tuloa ja vaikuttavat siksi myös yritystoiminnan edellytyksiin. Alennetulla yhteisöverolla pyritään kannustamaan yrityksiä investointeihin, jotka ovat kansantaloudelle nyt elintärkeitä. Investoinnin on oltava aina houkuttelevampaa kuin yritystulon nostamisen osinkona.

Sosialidemokraatit esittävät pääomatulojen alemman verokannan nostamista 30 prosentista 32 prosenttiin ja ylemmän verokannan nostamista nykyisestä 34 prosentista 35 prosenttiin. Ylemmän verokannan tuloraja säilyisi nykyisessä 30 000 eurossa. Uudistus lisäisi valtion ja kuntien verotuloja noin 130 miljoonaa euroa.

1.4 Osinkoverotus

Sosialidemokraatit katsovat, että osana esitettävää pääomatulojen verotuksen muutosta myös listaamattomien yhtiöiden osinkoverotusta on perusteltua muuttaa.

Martti Hetemäen verotyöryhmä arvioi vuonna 2010, että listaamattomien yhtiöiden osinkoverotus ohjaa yritysten resursseja varmatuottoiseen sijoitusvarallisuuteen sen sijaan, että ne sijoitettaisiin perusliiketoimintaan kuuluviin reaali-investointeihin. Työryhmä piti tätä keskeisenä perusteena alentaa yhteisöverotusta ja vastaavasti nostaa pääomaveroa ja luopua verottomista osingoista.

Esitämme, että listaamattoman yhtiön osinkotulon raja, josta veroa tulee maksaa, laskee maltillisesti kahdeksasta kuuteen prosenttiin yhtiön nettovarallisuudesta. Tämä niin sanottu normaalistuottoraja jäisi silti monin verroin korkeammaksi kuin vaihtoehtoinen riskitön tuotto nykyisissä lähes nollakoron oloissa ja korkeammaksi kuin Hetemäen työryhmä aikoinaan esitti.

Valtiovarainministeriössä on laskettu malleja, joissa normaalituottoraja laskettaisiin yhteen prosenttiin. Hidas eteneminen olisi kuitenkin perusteltua, koska asiasta tehtyjen selvitysten mukaan osinkoja jakavista yrityksistä jopa puolet noudattaa kulloistakin verottomuuden rajaa. Uudistuksen jälkeen samasta osinkosummasta maksettaisiin veroa kaksi prosenttia. Vaikutus valtion ja kuntien verotuottoihin on noin 90 miljoonaa euroa.

1.5 Omaisuuden luovutustappio

Hallituksen esityksen pohjalta luovutustappioiden verovähennysoikeutta laajennettiin vuoden 2016 alusta. Vuonna 2016 ja sen jälkeen syntynyt luonnollisen henkilön ja kotimaisen kuolinpesän verotuksessa vähennyskelpoinen luovutustappio, joka jää vähentämättä omaisuuden luovutuksesta saadusta voitosta, vähennetään puhtaasta pääomatulosta ennen muita pääomatuloista tehtäviä vähennyksiä. Näin myös arvopapereiden luovutustappioita voi vähentää paitsi luovutusvoitoista myös esimerkiksi osinkotuloista ja vuokratuloista.

Luovutustappioiden vähennysoikeuden laajentamiselle ei ollut kunnollisia perusteita. Arvopaperisijoittamisen riskejä ei ole syytä siirtää sijoittajalta yhteiskunnalle. SDP esittää verovähennysoikeuden laajentamista peruutettavaksi, jolloin lisätään valtion verotuottoja 20 miljoonaa euroa.

1.6 Kiinteistösijoitusyhtiöiden korkovähennyksen rajaaminen

Hallitus on tuonut eduskuntaan useita muutoksia tuloverotuksen lainsäädäntöön. Kuitenkaan tiedettyjä epäkohtia, joihin jopa päähallituspuolue Keskusta on aiemmin edellyttänyt puututtavaksi, ei ole korjattu.

Lakiin elinkeinotulon verottamisesta lisättiin vuoden 2013 alusta uusi 18 a § (HE 146/2012 vp, laki 28.12.2012/983), joka rajoittaa yritysten suorittamien korkomenojen vähennysoikeutta. Näiden rajoitusten ulkopuolelle jäävät yhteisöt, joita verotetaan tuloverolain mukaan. Ennen kaikkea kiinteistösijoitusyhtiöt hyötyvät kansainvälisesti poikkeuksellisesta veroedusta, joka mahdollistaa aggressiivisen, rajat ylittävän verosuunnittelun ja aiheuttaa Suomelle suuren veronmenetyksen.

Ulkomaalaiset kiinteistösijoitusyhtiöt omistavat Suomessa miljardien eurojen edestä kiinteistöjä, joista arvokkaimpia ovat kauppakeskukset. Ulkomaalainen tai ulkomaille perustettu kiinteistösijoitusyhtiö voi pitää omistamansa suomalaisen yhtiön pysyvästi velkaisena, niin että kauppakiinteistön tuotto siirtyy kokonaan korkomenona omistajayhteisölle. Suomalainen yhtiö vähentää menot omasta verotettavasta tuloksestaan, eikä edullisen verotuksen maassa sijaitseva omistajayhteisö maksa korkotuotostaan veroa. Tämä porsaanreikä kannustaa myös suomalaisia kiinteistösijoittajia perustamaan yhtiöitä edullisen verotuksen maahan.

Valiokunnan mietintö VaVM 30/2016 vp
Vastalause 1 /sd

Epäsuhta on ollut mahdollinen ajastaan jälkeen jääneen tulolähdejaottelun takia. Valtiovarainministeriö valmistelee tulolähdejaon poistamista, ja myös EU:n veronkiertodirektiivin korkorajoitussäännökset koskevat kaikkia tulolähteitä. Koska verotuksen porsaanreiän tukkiminen on kuitenkin kiireellinen asia, esitämme, että hallitus tuo viivyttelemättä eduskuntaan tuloverolain lisäyksen, jolla myös kiinteistösijoitusyhtiöiden ja muiden elinkeinotuloverolain ulkopuolelle jäävien merkittävien liiketoimintayhteisöjen korkovähennysoikeutta rajoitetaan EVL:n vastaavien säädösten mukaisesti.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että lakiehdotukset hyväksytään muutettuina, ***(Vastalauseen muutosehdotukset)***

että hyväksytään hyväksytään viisi lausumaa. ***(Vastalauseen lausumaehdotukset)***

Vastalauseen muutosehdotukset

1.

Vuoden 2017 tuloveroasteikkolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vuodelta 2017 toimitettavassa verotuksessa määrätään tuloverolain (1535/1992) perusteella valtiolle ansiotulosta suoritettava tulovero progressiivisen tuloveroasteikon mukaan seuraavasti:

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
16 900—25 300	8,00	6,25
25 300—41 200	533,00	17,50
41 200—73 100	3 315,50	21,50
72 300—90 000	10 002,00	31,75
90 000—	15 621,75	33,75

Valiokunnan mietintö VaVM 30/2016 vp
Vastalause 1 /sd

2 §

(Kuten VaVM)

2.

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tuloverolain (1535/1992) 54 d §:n 2 momentti, 80 §:n 9 kohta, 92 §:n 26 kohta, 95 §:n 1 momentin 1 kohta, 96 a §:n 1 momentti, 100 §:n 2 ja 3 momentti, 101 §:n 2 momentti, 106 §, 124 §:n 4 momentti, 125 §:n 2 momentti ja 127 a §:n 1 momentti~~127 b §~~,

sellaisina kuin ne ovat, 54 d §:n 2 momentti ja 96 a §:n 1 momentti laissa 792/2012, 80 §:n 9 kohta laissa 366/2009, 92 §:n 26 kohta ja 127 a §:n 1 momentti laissa 1246/2013, 95 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 1065/2003, 100 §:n 2 ja 3 momentti laissa 1410/2010, 101 §:n 2 momentti laissa 1086/2014, 106 § ja 125 §:n 2 momentti laissa 1546/2015 sekä 124 §:n 4 momentti ~~ja 127 b §~~ laissa 785/2012, sekä

lisätään 69 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1086/2000, 561/2004 ja 946/2008, uusi 6 momentti, 80 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1389/1995, 896/2001, 337/2007, 366/2009 ja 1235/2013 uusi 10 kohta ja 92 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1360/2002, 1273/2004, 528/2005, 770/2005, 1128/2005, 946/2008, 929/2012 ja 1246/2013, uusi 27 kohta seuraavasti:

54 d, 69, 80, 92, 95 ja 96 a §

(Kuten VaVM)

— —

100 §

Valtionverotuksen eläketulovähennys

— —

Täyden eläketulovähennyksen määrä lasketaan siten, että luvulla 3,9 kerrotun täyden kansaneläkkeen määrästä vähennetään progressiivisen tuloveroasteikon alimman verotettavan tulon määrä ja jäännös pyöristetään seuraavaan täyteen kymmenen euron määrään.

Eläketulovähennys ei kuitenkaan voi olla eläketulon määrää suurempi. Jos verovelvollisen puhdas ansiotulo on suurempi kuin täyden eläketulovähennyksen määrä, eläketulovähennystä

pienennetään 42 prosentilla määrästä, jolla puhdas ansiotulo ylittää täyden eläketulovähennyksen määrän.

— —

101 §

Kunnallisverotuksen eläketulovähennys

— —

Täyden eläketulovähennyksen määrä lasketaan siten, että luvulla 1,38 kerrotun täyden kansaneläkkeen määrästä vähennetään 1 480 euroa ja jäännös pyöristetään seuraavaan täyteen kymmenen euron määrään. Eläketulovähennys ei kuitenkaan voi olla eläketulon määrää suurempi. Jos verovelvollisen puhdas ansiotulo ylittää täyden eläketulovähennyksen määrän, eläketulovähennystä pienennetään 48 prosentilla ylimenevän osan määrästä.

— —

106 §

Kunnallisverotuksen perusvähennys

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 3 260 euron määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 18 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

124 §

(Kuten VaVM)

125 §

Työtulovähennys

— —

Vähennys on 12 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 1 420 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 40 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 2,4 prosentilla puhtaan ansiotulon 40 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

127 a §

Kotitalousvähennys

Verovelvollinen saa vähentää verosta osan käyttämässään asunnossa tai vapaa-ajan asunnossa tehdystä työstä maksamistaan määristä (kotitalousvähennys). Vähennykseen oikeuttaa tavanomainen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyö sekä asunnon tai vapaa-ajan asunnon kunnossapito- tai

perusparannustyö. Vähennys on enintään 2 300 euroa vuodessa, ~~ja se myönnetään vain siltä osin kuin 127 b §:ssä tarkoitettu vähennettävä osa kustannuksista ylittää 100 euroa~~.

~~127 b §~~

~~*Kotitalousvähennyksen peruste*~~

~~Verovelvollinen saa vähentää:~~

~~1) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä maksamansa työnantajan sosiaaliturvamaksun, pakollisen työeläkemaksun, tapaturmavakuutusmaksun, työttömyysvakuutusmaksun ja ryhmähenkivakuutusmaksun sekä lisäksi 20 prosenttia maksamastaan palkasta;~~

~~2) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä ennakkoperintälain (1118/1996) 25 §:ssä tarkoitetulle ennakkoperintärekisteriin merkitylle tuloveronalaista toimintaa harjoittavalle maksetusta työkorvauksesta 50 prosenttia; vastaava vähennys voidaan tehdä myös toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tehdystä työstä maksetusta työkorvauksesta, jos verovelvollinen osoittaa, ettei suorituksen saajalla ole ennakkoperintälain 26 §:ssä tarkoitettuja laiminlyöntejä;~~

~~3) tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä tämän lain 22 §:ssä tarkoitetulle yleishyödylliselle yhteisölle maksetusta työkorvauksesta 50 prosenttia.~~

Voimaantulo
(Kuten VaVM)

Vastalauseen lausumaehdotukset

1. Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle esityksen tuloverolain 127 a §:ssä tarkoitetun kotitalousvähennyksen ulottamisesta kerrostalo- ja rivitaloasunto-osakeyhtiöiden osakkaiden rahoitusvastuulla yhtiöissä toteuttaviin remontteihin.

2. Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle esityksen tuloverolain 124 §:n 2 momentin mukaisten pääomatuloverokantojen nostamisesta siten, että pääomatulon verokanta nostetaan 32 prosenttiin ja 30 000 euron ylittävältä osalta 35 prosenttiin.

3. Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa esityksen tuloverolain 33 b §:n 1 momentin muuttamisesta siten, että osakkeen verovuoden matemaattiselle arvolle laskettu ns. vuotuinen tuotto lasketaan 8 prosentista 6 prosenttiin.

4. Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle esityksen tuloverolain 50 §:n 1 momentissa säädetyn luovutustappioiden verovähennysoikeuden rajaamisesta siten, että omaisuuden luovutustappiot voidaan vähentää omaisuuden luovutuksesta saadusta voitosta verovuonna ja viitenä sitä seuraavana vuonna.

Valiokunnan mietintö VaVM 30/2016 vp
Vastalause 1 /sd

5. Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa viivyttelemättä eduskunnalle esityksen, jolla korkovähennysoikeutta yhteisöjen tuloverolain piiriin kuuluvien tulojen osalta rajataan vastaavasti kuin korkovähennysoikeutta on rajattu elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 18 a §:ssä.

Helsingissä 29.11.2016

Timo Harakka sd
Pia Viitanen sd
Krista Kiuru sd
Maria Tolppanen sd

VASTALAUSE 2 /vihr

Perustelut

Hallitus keventää tuloveroja kilpailukykysopimuksen tueksi kaikissa tuloluokissa yhteensä 515 miljoonalla eurolla. Suuri osa veronkevennyksestä kohdistuu suuri- ja keskituloisille. Työmarkkinoiden keskusjärjestöt hyväksyivät kilpailukykysopimuksen, ja neuvotteluiden tukemiseksi hallitus ilmoitti keventävänsä tuloverotusta.

Hallituksen veronkevennyksistä suuri osa kohdentuu suuri- ja keskituloisille, eivätkä veronkevennykset kompensoi kilpailukykysopimuksen vaikutuksia riittävästi pieni- ja keskituloisille.

Kilpailukykysopimus edellyttäisi rinnalleen veronkevennyksiä, jotka kohdentuisivat voimakkaammin pieni- ja keskituloisille. Tämä edellyttää työtulovähennyksen sekä kunnallisveron perusvähennyksen kasvattamista.

Kunnallisveron perusvähennyksen enimmäismäärä on tällä hetkellä 3 060 euroa. Vähennys tehdään muiden vähennysten jälkeen, ja se kohdistuu palkkatulojen lisäksi etuuksiin ja eläkkeisiin.

Perusvähennyksen korottaminen lisäisi käteen jääviä tuloja muillakin kuin palkansaajilla eli myös eläkeläisillä ja etuuksien saajilla.

Ehdotan, että vähennystä korotetaan 340 eurolla 3 400 euroon ja vähenemisastetta lasketaan 15 prosenttiin. Muutokset auttaisivat vähentämään köyhyyttä ja vaikuttaisivat osaltaan myös tuloeroihin.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että 1. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana,

että 2. lakiehdotus hyväksytään muutoin valiokunnan mietinnön mukaisena paitsi 106 ja 125 § muutettuina seuraavasti: ***(Vastalauseen muutosehdotukset)***

että hyväksytään yksi lausuma. ***(Vastalauseen lausumaehdotus)***

Valiokunnan mietintö VaVM 30/2016 vp
Vastalause 2 /vihr

Vastalauseen muutosehdotukset

106 §

Kunnallisveron perusvähennys

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 3 400 euron määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 15 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

125 §

Työtulovähennys

Vähennys on 12 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 1 480 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 1,60 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus huomioi päätöksenteossaan erityisesti pieni- ja keskituloisten ostovoiman kehityksen ja tulonjaon oikeudenmukaisuusvaikutukset.

Helsingissä 29.11.2016

Touko Aalto vihr

VASTALAUSE 3 /vas

Perustelut

Oikeudenmukainen verotus edellyttää, että kukin osallistuu veronmaksuun maksukykynsä mukaisesti ja että verotuksella tasataan tuloeroja. Hallituksen esitys vuoden 2017 tuloveroasteikoksi, yhdistettynä muihin hallituksen esityksiin, kasvattaa suomalaisten tuloeroja. Verotus kevenee kautta linjan, mutta suurimmat hyödyt tästä menevät suurituloisille. Kaikista pienituloisimpia kevennykset eivät hyödytä.

Hallituksen esityksen seurauksena yli 7 500 euroa kuukaudessa ansaitsevien ostovoima kasvaisi eniten paitsi absoluuttisesti myös suhteellisesti. Tämä ei ole perusteltua oikeudenmukaisuuden eikä kotimaisen kysynnän kehityksen kannalta — pienituloisimpien lisäeuro muuttuu suoraan yksityiseksi kulutukseksi, joka on tällä hetkellä keskeisin Suomen vaisua talouskasvua ylläpitävä voima.

Vasemmistoliitto ehdottaa hallituksen esitykseen seuraavia muutoksia:

Hallituksen esityksessä tulorajoja korotettaisiin noin 1,1 prosentilla. Lisäksi alimman tuloluokan marginaaliveroprosenttia alennettaisiin 6,5 prosentista 6,25 prosenttiin ja ylimmän tuloluokan marginaaliveroprosenttia alennettaisiin 31,75 prosentista 31,5 prosenttiin. Vasemmistoliitto esittää tuloveroasteikkoa muutettavaksi siten, että niin sanotun solidaarisuusveron alaraja lasketaan 70 700 euroon ja lisäksi otetaan käyttöön uusi, yli 100 000 euroa tienaavien veroluokka (vero alarajan ylittävästä osasta 34 %).

Nykyisellään tuloverotuksessa kohdellaan ansio- ja eläketuloja toisistaan eriävin tavoin. Noin 1 500—2 500 euron kuukausituloilla eläkeläisten veroprosentti on korkeampi kuin palkansaajien vastaavalla tulotasolla. Tämä on ongelma kansalaisten yhdenvertaisuuden kannalta. Toinen tuloverotukseen liittyvä keskeinen yhdenvertaisuuteen ja verotuksen oikeudenmukaisuuteen liittyvä ongelma on, että suuriakin pääomatuloja on mahdollista nostaa verrattain matalalla veroprosentilla. Verojärjestelmää tulisi jatkossa uudistaa niin, että eläkeläisten verotus olisi yhtenäistä palkansaajien verotuksen kanssa ja että pääomatuloihin säädettäisiin nykyistä voimakkaampi progressio.

Hallituksen esityksessä tuloverolain 106 §:ssä säädettyä kunnallisverotuksen perusvähennyksen enimmäismäärää ehdotetaan korotettavaksi 3 020 eurosta 3 060 euroon. Kunnallisverotuksen perusvähennys tehdään kaikkien muiden vähennysten jälkeen, ja se kasvattaa pienituloisten ostovoimaa. Vasemmistoliitto ehdottaa, että perusvähennystä korotetaan 3 750 euroon hallituksen esittämän 3 060 euron sijaan. Verrattuna hallituksen esitykseen vasemmistoliiton esittämä perusvähennysmalli lisäisi pienituloisten palkansaajien, eläkeläisten ja päivärahatulon saajien käteen jääviä tuloja selvästi, enimmillään yli 160 euroa vuodessa.

Hallituksen esityksessä kotitalousvähennystä koskevaa tuloverolain 127 b §:ää esitetään muutettavaksi siten, että työkorvausprosentteja korotettaisiin viidellä prosenttiyksiköllä sekä maksetun työkorvauksen että palkan osalta. Hallituksen esityksen kirjattu tavoite hoivapalveluiden edistä-

misestä kotitalousvähennyksen avulla on kannatettava, mutta pääasiallinen hyöty esityksen mukaisista korvausprosenttien nostoista menisi verrattain hyvätuloisten ihmisten kotien ja vapaa-ajan kiinteistöjen remontointikuluihin, mitä ei voi pitää perusteltuna. Kotitalousvähennysjärjestelmää tulisi jatkossa kehittää enemmän suuntaan, jossa se edistäisi hoivapalveluita. Yhdenvertaisuuden ja ympäristökestävyyden kannalta perusteltua olisi laajentaa vähennyksen käyttöalaa myös niin, että sitä voitaisiin maksaa esimerkiksi asunto-osakeyhtiöiden ja -osuuskuntien energiakestävyyshankkeisiin (vrt. edustaja Sarkkisen lakialoite LA 2/2015 vp). Huomioiden, että pienituloisimmat eivät pysty hyödyntämään kotitalousvähennystä lainkaan, tulisi vähennyksen rinnalle kehittää vastaava kotitalousavustusjärjestämä.

Kansalaisten yhdenvertaisen kohtelun kannalta tuloverolain 54 d §:ssä määritelty yksityisten eläkevakuutusjärjestelyiden ja pitkäaikaissäästämissopimusten maksujen verovähennysoikeus ei ole perusteltu. Kyseinen verotuki vähentää valtion verokertymää noin 110 miljoonalla eurolla vuodessa ja suosii etupäässä hyvätuloisia.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että 1. lakiehdotus hyväksytään muutettuna,

että 2. lakiehdotus hyväksytään muutoin valiokunnan mietinnön mukaisena paitsi 106 § muutettuna ja 127 b § poistetaan, ***(Vastalauseen muutosehdotukset)***

että lisäksi hyväksytään kolme lausumaa. ***(Vastalauseen lausumaehdotukset)***

Vastalauseen muutosehdotukset

1.

Vuoden 2017 tuloveroasteikkolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vuodelta 2017 toimitettavassa verotuksessa määrätään tuloverolain (1535/1992) perusteella valtiolle ansiotulosta suoritettava tulovero progressiivisen tuloveroasteikon mukaan seuraavasti:

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
16 900—25 300	8,00	6,25
25 300—41 200	533,00	17,50
41 200—70 750	3 315,50	21,50
70 750—100 000	9 668,75	31,50
100 000—	18 882,50	34,00

2 §

(Kuten VaVM)

2.

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tuloverolain (1535/1992) 54 d §:n 2 momentti, 80 §:n 9 kohta, 92 §:n 26 kohta, 95 §:n 1 momentin 1 kohta, 96 a §:n 1 momentti, 100 §:n 2 ja 3 momentti, 101 §:n 2 momentti, 106 §, 124 §:n 4 momentti ja 125 §:n 2 momentti ~~ja 127 b §~~,

sellaisina kuin ne ovat, 54 d §:n 2 momentti ja 96 a §:n 1 momentti laissa 792/2012, 80 §:n 9 kohta laissa 366/2009, 92 §:n 26 kohta laissa 1246/2013, 95 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 1065/2003, 100 §:n 2 ja 3 momentti laissa 1410/2010, 101 §:n 2 momentti laissa 1086/2014, 106 § ja 125 §:n 2 momentti laissa 1546/2015 sekä 124 §:n 4 momentti ~~ja 127 b §~~ laissa 785/2012, sekä

lisätään 69 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1086/2000, 561/2004 ja 946/2008, uusi 6 momentti, 80 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1389/1995, 896/2001, 337/2007, 366/2009 ja 1235/2013 uusi 10 kohta ja 92 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1360/2002, 1273/2004, 528/2005, 770/2005, 1128/2005, 946/2008, 929/2012 ja 1246/2013, uusi 27 kohta seuraavasti:

Valiokunnan mietintö VaVM 30/2016 vp
Vastalause 3 /vas

106 §

Kunnallisverotuksen perusvähennys

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 3 750 euron määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 18 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

Vastalauseen lausumaehdotus

1. Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo viivyttelemättä eduskunnan käsiteltäväksi esityksen, jossa eläkeläisten tuloveroprosentit yhtenäistetään palkansaajien tuloverotuksen kanssa.

2. Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo viivyttelemättä eduskunnan käsiteltäväksi esityksen pääomaverotuksen progression tuntuvaksi korottamiseksi siten, että lopullisena tavoitteena on pääomatulojen verotuksen mahdollisimman yhdenmukainen verokohtelu palkka- ja eläketulojen kanssa huomioiden kuitenkin pääomatulojen erityispiirteet.

3. Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo viivyttelemättä eduskunnan käsiteltäväksi uudistuksen, jolla kumotaan tuloverolain 54 d §:ssä määritelty vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen ja pitkäaikaissäästämissopimuksen maksujen verovähennysoikeus.

Helsingissä 29.11.2016

Kari Uotila vas

VASTALAUSE 4 /r

Perustelut

Tuloverotus

Mielestämme verotuksemme tavoitteena tulee olla kerätä riittävästi varoja, jotta voimme ylläpitää pohjoismaista hyvinvointiyhteiskuntaamme. Veroja tulee kerätä tehokkaasti ja oikeudenmukaisesti, ja keräämisen tulee perustua maksukykyyn. Verotuksen on myös kannustettava ihmisiä työntekoon ja yrittämiseen, ja sen tulee edistää taloudellista kasvua ja työllisyyttä. Vain kestävän kasvun ja verotuloja tuottavan korkean työllisyysasteen avulla voidaan taata hyvinvointiyhteiskunta myös pitkällä aikavälillä.

Suomen asema World Economic Forumin listalla maailman kilpailukykyisimpien maiden joukossa on viime aikoina laskenut kymmenennelle sijalle. Kilpailukykymme ei ole riittävän hyvä, mikä näkyy muun muassa siinä, että Suomen Yrittäjien mukaan vientimme kasvu on hitaampaa kuin kasvu vientimarkkinoilla. Näin ollen taloutemme uudistamiseen on hyviä perusteita. Yksi perusedellytys on, että aina on oltava kannattavaa ottaa työtä vastaan ja tehdä työtä. Tämän tavoitteen saavuttamiseen tarvitaan useita eri toimenpiteitä. Yksi niistä on työn verotuksen alentaminen. Verotuksen keventäminen pienentää erilaisten kannustinloukkujen riskiä ja alentaa työn vastaanottamisen kynnystä. Haluamme siirtää verotuksen painopistettä niin, että työn verotus kevenee ja vastaavasti kulutuksen verotus kasvaa. Tämän teemme korottamalla kaikkia kolmea arvonlisäverokantaa 0,5 prosenttiyksiköllä. Arvonlisäverotuksen korotuksen kokonaissumman on vastattava tuloveron alennuksen summaa.

Suurimman osan arvonlisäveropohjasta muodostaa kotitalouksien kulutus, joka vastaa lähes 70:tä prosenttia arvonlisäverotuloista. Siksi meistä on täysin välttämätöntä, että arvonlisäverotuksen korotus tapahtuu esityksemme mukaisesti käsi kädessä tuloveron alentamisen kanssa.

Kotitalousvähennys

Suomen työmarkkinat muuttuvat koko ajan. Vakituisessa työ- tai virkasuhteessa olevien palkansaajien osuus pienenee samanaikaisesti, kun freelancereiden ja yksinyrittäjien määrä kasvaa.

Maamme yrittäjien parissa yksinyrittäjien ja ammatinharjoittajien osuus on noussut kahteen kolmasosaan. Tämä osoittaa sen, että yksityisyrittäjät ja freelancerit tekevät suuremman osan siitä työstä, jonka aiemmin hoitivat palkansaajat.

Nykyisellään verojärjestelmässämme on monenlaisia verovähennyksiä. Osa vähennyksistä edistää yrittäjyyttä ja työllisyyttä, osa vähentää pimeää työtä ja osa edistää yhteiskunnassa vaikeassa asemassa olevien ryhmien tilannetta. Kaikkia verovähennyksiä on tarkasteltava niiden arvioidun työllistävän vaikutuksen kannalta. Uusien vähennysten käyttöönotto on perusteltua, jos niiden arvioidaan elvyttävän työllisyyttä ja siten edistävän verotulojen muodostumista.

Valiokunnan mietintö VaVM 30/2016 vp
Vastalause 4 /r

Kotitalousvähennys on hyvä esimerkki vähennysmuodosta, joka vaikuttaa verotulojen muodostumiseen, edistää yrittäjyyttä ja parantaa työllisyysastetta. Kotitalousvähennys auttaa lisäksi harmaan talouden torjunnassa. Aiemmat arviot ovat osoittaneet, että verotulojen väheneminen kotitalousvähennyksen vuoksi on maksanut itsensä takaisin, koska työllisyys ja näin ollen verotulot ovat kasvaneet. Tämän vuoksi haluamme korottaa kotitalousvähennyksen enimmäismäärän 2 400 eurosta 3 000 euroon. Tämän lisäksi haluamme nostaa vähennyskelpoisen osuuden työkorvauksesta 45 prosentista 60 prosenttiin ja vähennyskelpoisen osuuden maksetusta palkasta 15 prosentista 30 prosenttiin.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että 1. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana,

että 2. lakiehdotus hyväksytään muutettuna, ***(Vastalauseen muutosehdotukset)***

että hyväksytään yksi lausuma. ***(Vastalauseen lausumaehdotus)***

Vastalauseen muutosehdotukset

2.

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tuloverolain (1535/1992) 54 d §:n 2 momentti, 80 §:n 9 kohta, 92 §:n 26 kohta, 95 §:n 1 momentin 1 kohta, 96 a §:n 1 momentti, 100 §:n 2 ja 3 momentti, 101 §:n 2 momentti, 106 §, 124 §:n 4 momentti, 125 §:n 2 momentti, 127 a §:n 1 momentti ja 127 b §,

sellaisina kuin ne ovat, 54 d §:n 2 momentti ja 96 a §:n 1 momentti laissa 792/2012, 80 §:n 9 kohta laissa 366/2009, 92 §:n 26 kohta ja 127 a §:n 1 momentti laissa 1246/2013, 95 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 1065/2003, 100 §:n 2 ja 3 momentti laissa 1410/2010, 101 §:n 2 momentti laissa 1086/2014, 106 § ja 125 §:n 2 momentti laissa 1546/2015 sekä 124 §:n 4 momentti ja 127 b § laissa 785/2012, sekä

lisätään 69 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1086/2000, 561/2004 ja 946/2008, uusi 6 momentti, 80 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1389/1995, 896/2001, 337/2007, 366/2009 ja 1235/2013 uusi 10 kohta ja 92 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1360/2002,

Valiokunnan mietintö VaVM 30/2016 vp
Vastalause 4 /r

1273/2004, 528/2005, 770/2005, 1128/2005, 946/2008, 929/2012 ja 1246/2013, uusi 27 kohta seuraavasti:

54 d, 69, 80, 92, 95, 96 a, 100, 101, 106, 124 ja 125 §

(Kuten VaVM)

127 a §

Kotitalousvähennys

Verovelvollinen saa vähentää verosta osan käyttämässään asunnossa tai vapaa-ajan asunnossa tehdystä työstä maksamistaan määristä (*kotitalousvähennys*). Vähennykseen oikeuttaa tavanomainen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyö sekä asunnon tai vapaa-ajan asunnon kunnossapito- tai perusparannustyö. Vähennys on enintään 3 000 euroa vuodessa, ja se myönnetään vain siltä osin kuin 127 b §:ssä tarkoitettu vähennettävä osa kustannuksista ylittää 100 euroa.

— —

127 b §

Kotitalousvähennyksen peruste

Verovelvollinen saa vähentää:

1) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä maksamansa työnantajan sosiaaliturvamaksun, pakollisen työeläkemaksun, tapaturmavakuutusmaksun, työttömyysvakuutusmaksun ja ryhmähenkivakuutusmaksun sekä lisäksi 30 prosenttia maksamastaan palkasta;

2) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä ennakkoperintälain (1118/1996) 25 §:ssä tarkoitetulle ennakkoperintärekisteriin merkitylle tuloveronalaista toimintaa harjoittavalle maksetusta työkorvauksesta 60 prosenttia; vastaava vähennys voidaan tehdä myös toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tehdystä työstä maksetusta työkorvauksesta, jos verovelvollinen osoittaa, ettei suorituksen saajalla ole ennakkoperintälain 26 §:ssä tarkoitettuja laiminlyöntejä;

3) tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä tämän lain 22 §:ssä tarkoitetulle yleishyödylliselle yhteisölle maksetusta työkorvauksesta 60 prosenttia.

———————

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto valmistelee tuloverotuksen verotusperusteisiin ne muutokset, jotka sisältyvät Ruotsalaisen eduskuntaryhmän varjobudjettiin (KA 14/2016 vp).

Helsingissä 29.11.2016

Mats Nylund r

VASTALAUSE 5 /kd

Perustelut

Hallituksen esityksessä (HE 135/2016 vp) ehdotetaan säädettäväksi vuoden 2017 tuloveroasteikkolaki. Lakiesityksen mukaan tulorajoja korotettaisiin noin 1,1 prosentilla. Lisäksi alimman tuloluokan marginaaliveroprosenttia alennettaisiin 6,5 prosentista 6,25 prosenttiin ja ylimmän tuloluokan marginaaliveroprosenttia alennettaisiin 31,75 prosentista 31,5 prosenttiin. Hallituksen esityksen perusteluista käy ilmi, että verotus kevenee kaikissa tulodesiileissä hieman. Vaikutus on euromääräisesti suurin tulodesiileissä 6—10 eli keski- ja suurituloisilla kotitalouksilla.

Hallituksen esityksen mukaisesta veronkevennyksestä hyötyvät siis eniten suurituloiset, kun taas vaikutukset pienituloisille ovat käytännössä lähinnä marginaalisia. Pienituloisten ostovoiman lisääminen olisi tehokkain piristysruiske kotimaisille markkinoille. Pienituloiset ovat myös kärsineet eniten hallituksen säästötalkoista, joten olisi oikeudenmukaista, että heidät huomioitaisiin veronkevennyksissä. Siksi kd-eduskuntaryhmä on esittänyt ansiotuloverotuksen kevennysten jakamista oikeudenmukaisemmin. Esitys on kustannusneutraali.

Prosenttimääräiset veronkevennykset kohdistuvat aina euromääräisesti suurimpina ylimpiin tuloluokkiin. Tuloverokevennysten kohdistaminen pientä työtuloa saaville on haastavaa, mutta mahdollista esimerkiksi tulonhankkimisvähennystä nostamalla. Kd-eduskuntaryhmä esittää tulonhankkimisvähennyksen nostamista 750 eurosta 810 euroon vuodessa. Tämä toimenpide lisäisi ostovoimaa, kotimaisten tuotteiden ja palvelujen kysyntää sekä työn kannustavuutta.

Tulonhankkimisvähennyksen korottamiseen tarvittava summa on 50 miljoonaa euroa, mikä voitaisiin kerätä alentamalla ylimmän tuloluokan rajaa 70 000 euron vuosituloon sekä jättämällä tekemättä tälle tuloluokalle esitetyt veronkevennykset. Valtion tuloveroasteikon ylin rajaveroaste olisi siten 31,75 %. Esitys on laskettu eduskunnan tietopalvelussa SISU-mikrosimulointimallilla, ja se sisältyy kd-eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettiin.

Pääomatulojen verotus on edelleen merkittävästi alhaisemmalla tasolla kuin saman suuruisten palkkatulojen verotus. Jotta eroa saataisiin kurotuksi umpeen ja valtion velkaantumiskehitystä taitetuksi, olisi pääomatuloveroille asetettava uusi korkeampi maksuluokka. Eduskunnan tietopalvelun laskelmien perusteella yli 70 000 euron pääomatuloilla pääomatuloveron kahden prosenttiyksikön korotus eli 36 %:n verotus tuottaisi vuosittain 52 miljoonaa euroa lisää verotuloja valtiolle. Tällainen uusi maksuluokka pienentäisi tuloeroja oikeudenmukaisella tavalla tuomalla suurituloiset aiempaa suuremmalla osuudella mukaan pitkittyneen talouslaman kustannusten maksamiseen.

Pääomatuloon tulisi lisätä uusi porras siten, että pääomatulojen ylittäessä 70 000 euroa vero nousisi 36 prosenttiin. Korotuksen vuoksi muutettaviksi tulevat tuloverolaki ja rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annettu laki. Pääomaverotuksen muutokseen liittyvä esitys sisältyy kd-eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettiin vuodelle 2017.

Valiokunnan mietintö VaVM 30/2016 vp
Vastalause 5 /kd

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että lakiehdotukset hyväksytään muutettuina. ***(Vastalauseen muutosehdotukset)***

Vastalauseen muutosehdotukset

1.

Vuoden 2017 tuloveroasteikkolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vuodelta 2017 toimitettavassa verotuksessa määrätään tuloverolain (1535/1992) perusteella valtiolle ansiotulosta suoritettava tulovero progressiivisen tuloveroasteikon mukaan seuraavasti:

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
16 900—25 300	8,00	6,25
25 300—41 200	533,00	17,50
41 200—70 000	3 315,50	21,50
70 000—	9 507,50	31,75

2 §

(Kuten VaVM)

———————

2.

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tuloverolain (1535/1992) 54 d §:n 2 momentti, 80 §:n 9 kohta, 92 §:n 26 kohta, 95 §:n 1 momentin 1 kohta, 96 a §:n 1 momentti, 100 §:n 2 ja 3 momentti, 101 §:n 2 momentti, 106 §, 124 §:n 2 ja 4 momentti, 125 §:n 2 momentti ja 127 b §,

sellaisina kuin ne ovat, 54 d §:n 2 momentti ja 96 a §:n 1 momentti laissa 792/2012, 80 §:n 9 kohta laissa 366/2009, 92 §:n 26 kohta laissa 1246/2013, 95 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 1065/2003, 100 §:n 2 ja 3 momentti laissa 1410/2010, 101 §:n 2 momentti laissa 1086/2014, 106 § ja 125 §:n 2 momentti laissa 1546/2015, 124 §:n 2 momentti laissa 1546/2015 sekä 124 §:n 4 momentti ja 127 b § laissa 785/2012, sekä

lisätään 69 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1086/2000, 561/2004 ja 946/2008, uusi 6 momentti, 80 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1389/1995, 896/2001, 337/2007, 366/2009 ja 1235/2013 uusi 10 kohta ja 92 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1360/2002, 1273/2004, 528/2005, 770/2005, 1128/2005, 946/2008, 929/2012 ja 1246/2013, uusi 27 kohta seuraavasti:

54 d, 69, 80 ja 92 §

(Kuten VaVM)

95 §

Tulonhankkimisvähennys

Verovelvollinen saa vähentää palkkatulostaan:

1) tulonhankkimisvähennyksenä 810 euroa, kuitenkin enintään palkkatulon määrän;

— —

96 a, 100, 101 ja 106 §

(Kuten VaVM)

124 §

Veron määräytyminen

— —

Pääomatulosta suoritetaan tuloveroa 30 prosenttia (*pääomatulon tuloveroprosentti*). Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 30 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 34 prosenttia (*pääomatulon korotettu tuloveroprosentti*). Siltä osin kuin verovelvol-

lisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 70 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 36 prosenttia (*pääomatulon korotettu tuloveroprosentti*). Yhteisön tuloveroprosentti on 20. Yhteisetuuden tuloveroprosentti on 26,5. Yhteisöjen ja yhteisetuuksien veron jakautumisesta eri veronsaajien kesken säädetään verontilityslaissa (532/1998).

— —

125 ja 127 b §

(Kuten VaVM)

— —

_____

Voimaantulo
(Kuten VaVM)

_____

Helsingissä 29.11.2016

Peter Östman kd